

***ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ**

***Απαντήσεις Νέα Γ' Λυκείου 2017**

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

A1. Η ανάπτυξη, αλλά και οι στόχοι, της επιστήμης και της τεχνολογίας απασχολούν τον ομιλητή στην Ακαδημία Αθηνών Γ. Σκαλκέα. Αν και οι μεταξύ τους επιμέρους στόχοι διαφέρουν και οι δύο καλούνται να υπηρετήσουν τον άνθρωπο. Αφενός η επιστήμη καλείται να ικανοποιήσει τη βαθιά ανάγκη του ανθρώπου για γνώση, αφετέρου η τεχνολογία αποσκοπεί στην εξυπηρέτηση των πρακτικών του αναγκών. Βέβαια, ενώ η επιστήμη παραμένει πιο συμβατή με την ηθικοπνευματική στάθμη της κοινωνίας η τεχνολογία εξελίσσεται με τρόπο πιο ραγδαίο επιφέροντας την αλλοτρίωση του ανθρώπου. Έτσι ο επιστήμονας απαιτείται να φέρει υψηλό το αίσθημα ευθύνης που του αναλογεί σχετικά με τη χρήση και τις πιθανές συνέπειες των ανακαλύψεων και των επιτευγμάτων της επιστήμης του, διατηρώντας αλώβητο το ήθος του και τα ανθρωπιστικά κριτήρια με τα οποία δρα και αποφασίζει. Αυτό προϋποθέτει έναν επιστήμονα που πρωτίστως θα είναι άνθρωπος και αδιαπραγμάτευτα έτσι θα παραμένει.

- B1.** α Λ
β. Λ
γ Σ.
δ Σ
ε Σ

B2.α) Ορισμός (οριστέα έννοια: επιστήμη, γένος : αγώνας (ανθρώπινος) ια τη γνώση, ειδοποιός διαφορά: παρατήρηση, διαίσθηση, έρευνα).

ή

β) σύγκριση αντίθεση : Επιστήμη – Τεχνολογία (ενώ)

ή

γ) αιτιολόγηση : διότι η επιστήμη παραμένει προσηλωμένη στην όλο και πιο βαθιά κατάκτηση της γνώσης (διότι)

ή

δ) αίτιο αποτέλεσμα: η επιστήμη ανοίγει νέους ορίζοντες διευρύνει το νου

ή

ε) παράδειγμα: ο Αϊνστάιν...ηθικά ιδανικά

β) Βέβαια : έμφαση, βεβαιότητα

Εάν : προϋπόθεση

Όμως : αντίθεση

Δια τούτο : αιτιολόγηση

Δηλαδή : επεξήγηση

B3. α) Αένσος : διαρκής, (αιώνιος, αδιάλειπτος)

Προσηλωμένη : αφοσιωμένη, (πιστή)

Εγείρουν : προκαλούν, (δημιουργούν, ξυπνούν)

Αλλοτριώνουν : αποξενώνουν

Καταστρεπτικό : ολέθριο, (μοιραίο, διαλυτικό, επικίνδυνο)

- β) συγκεκριμένο : αφηρημένο (ασαφές)
βελτίωσε : επιδείνωσε (χειροτέρεψε)
ευθύνη : ανευθυνότητα (αδιαφορία, αβλεψία, απρονοησία)
υλική : πνευματική (άυλη)
ελευθερία : ανελευθερία (υποταγή, εξάρτηση)

B4. α) Με το ασύνδετο σχήμα ο συγγραφέας καταφέρνει να αυξήσει τη δραματικότητα των αιτιών που αλλοτριώνουν το σύγχρονο άνθρωπο, αυξάνει την αμεσότητα και τη ζωντάνια του λόγου του. Επίσης αποσκοπεί στο να δώσει ένταση, έμφαση στο λόγο και ίσως να χρωματίσει συναισθηματικά το κείμενό του, ενώ συνάμα πυκνώνει το λόγο.

β) Ο συγγραφέας με το ρητορικό ερώτημα πετυχαίνει να προβληματίσει και να αφυπνίσει τον αναγνώστη ενεργοποιώντας τον, κάνοντάς τον κοινωνό στους προβληματισμούς του. Προσδίδει ειρωνική χροιά στα λεγόμενά του και αυξάνει την παραστατικότητα, και τη ζωντάνια του λόγου του, αφού δημιουργεί κλίμα αμεσότητας και την αίσθηση του διαλόγου με τον αναγνώστη (θεατρικότητα). Τέλος, συνδέει δύο διαφορετικές νοηματικές ενότητες και εισάγει σε ένα νέο θέμα.

ΕΚΘΕΣΗ (ομιλία)

Αγαπητοί συμμαθητές, κυρίες και κύριοι καθηγητές,

ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Αναφορά στη σύγχρονη πραγματικότητα που ταλανίζεται από ποικίλα και περίπλοκα προβλήματα (οικολογική καταστροφή, οικονομική κρίση, ηθική αποτελμάτωση κ.α)

Ζητούμενο 1ο

Ο ρόλος της επιστήμης στην αντιμετώπισή τους:

A. υλικές ωφέλειες

1. Φροντίζει την υγεία, παρατείνει τη ζωή – απάλλαξε τον άνθρωπο από τη μάστιγα πολλών ασθενειών.
2. Οι επιστημονικές γνώσεις έγιναν οικονομικές δυνάμεις (τεχνική, βιομηχανία, γεωργία). Με τα επιτεύγματα της τεχνικής, η οποία είναι αποτέλεσμα της επιστήμης, έγινε άνετη η ζωή του ανθρώπου.
3. Αυξήθηκε η ποσότητα και βελτιώθηκε η ποιότητα αγαθών.
4. Επωφελής εκμετάλλευση του ορυκτού πλούτου της φύσης και η κυριαρχία του σ' αυτή.
5. Προσφέρει εργασία με τα νέα επαγγέλματα που δημιουργούνται και έτσι περιορίζεται η ανεργία, ενώ με την εξέλιξη της τεχνολογίας περιορίζεται ο σωματικός μόχθος του ανθρώπου.
6. Συντελεί στην οικονομική πρόοδο.
7. Οργανώνει τη ζωή με ασφάλεια απέναντι στο άγνωστο.
8. Πρόληψη και καταπολέμηση των ασθενειών, αύξηση του μέσου όρου ζωής του ανθρώπου.
9. Διευκόλυνση της μετάδοσης της γνώσης/εκδημοκρατισμός της γνώσης

B. ηθικές ωφέλειες

1. Με τις ανθρωπιστικές σπουδές, τις έρευνες του παράγοντα άνθρωπος, γίνεται δυνατή η αυτογνωσία αλλά και η επαφή με το συνάνθρωπο.

2. Ο άνθρωπος γίνεται διαρκώς πιο ευαίσθητος στην αισθητική απόλαυση. Η επιστήμη αναπτύσσει την προσωπικότητα . Κάνει τον άνθρωπο αποφασιστικό, με εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του.
3. Εξημερώνει, χαλιναγωγεί τις επιθυμίες και τα άγρια ένστικτα. Προσφέρει ευχαρίστηση και λεπτές απολαύσεις, προσφέρει την ικανοποίηση, τη χαρά της δημιουργίας.
4. Θέτει όλο και υψηλότερα ιδανικά.
5. Κάνει το δίκαιο συνειδητό. Το άτομο μπορεί να φτάσει στην ηθικοπνευματική τελείωση.
6. Βελτιώνει τις σχέσεις των ανθρώπων και κατοχυρώνει τα ανθρώπινα δικαιώματα.
7. Μεταδίδει τη γνώση, την αλήθεια και οδηγεί στην ελευθερία, κυρίως από ένστικτα και πάθη.

Γ. πνευματικές ωφέλειες

1. Ο άνθρωπος πλησιάζει το συνάνθρωπο. Συσφίγγονται οι κοινωνικοί δεσμοί. Η κοινωνία τείνει να γίνει αργά αλλά σταθερά παγκόσμια.
2. Συναδέλφωση, αλληλοκατανόηση, φιλία, ειρήνη.
3. Οι επιστήμες ασκούν το πνεύμα και ικανοποιούνται οι πνευματικές ανάγκες του ανθρώπου.
4. Αναπτύσσει την κρίση.
5. Συντελεί στην πνευματική ελευθερία.

Ζητούμενο 2ο

Ηθικά εφόδια του επιστήμονα:

1. Παιδεία με ανθρωπιστικές αρχές και καλλιέργεια πνεύματος ελευθερίας.
2. Η διαμόρφωση ηθικής, αυτόνομης και ελεύθερης προσωπικότητας (να είναι τίμιος, αμερόληπτος, θαρραλέος. Να έχει αυτογνωσία, αυτοκυριαρχία, εγκράτεια, ταπεινοφροσύνη, τιμιότητα, αγάπη για την ελευθερία, μετριοπάθεια, ειλικρίνεια, ευσυνειδησία). Να διακρίνεται για την ευγένεια ψυχής, να είναι εργατικός, επιμελής, αφιλοχρήματος.
3. Αυτογνωσία, ώστε ο επιστήμονας να κάνει σωστή επιλογή των στόχων, που ανταποκρίνονται στα προβλήματα της ζωής.
4. Η αλήθεια να αποτελεί το βασικό του στόχο.
5. Φροντίδα για συνεχή επιστημονική κατάρτιση και τήρηση της δεοντολογίας.
6. Η αίσθηση ότι με την επιστήμη επιτελεί κοινωνικό λειτούργημα και όχι μόνο βιοποριστικό επάγγελμα. Έτσι ώστε να ασκεί το έργο του με υπευθυνότητα και αίσθημα κοινωνικής συνείδησης.
7. Ενδιαφέρον για τη σωστή και επωφελή για τον άνθρωπο μελλοντική χρήση των επιτευγμάτων του. Λογική χρήση των πορισμάτων της επιστήμης, με σκοπό την ειρηνική συμβίωση.
8. Η πίστη σε υψηλά ιδανικά (αγάπη προς την πατρίδα, πίστη στα εθνικά ιδανικά, στη δημοκρατία) – και σε ανθρωπιστικά ιδανικά.

Το μόνο και μεγάλο πρόβλημα, λοιπόν, είναι ότι η επιστημονική πρόοδος δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στην αναζήτηση εφευρέσεων, αλλά να προχωρεί ταυτόχρονα και στην έρευνα ψυχής του ανθρώπου για την ηθική βελτίωσή του.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή.

Επιμέλεια: Χατζηκαλλινικίδου Φωτεινή